

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ,
Strada Iuliu Maniu Nr. 36

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Abonament: 150 Lei la an

Redactor responsabil:
Dr. SEBASTIAN STANCA
Telefon 13—74

MORALA INDEPENDENTĂ

— Conferință ținută la deschiderea anului școl. la Academia teologică. —

În jurul acestei morale, ostilă religiei descoperită de Dumnezeu, s'a făcut de un șir de ani stăruitoare încercări de popularizare și în unele țări s'a încercat introducerea studiului „moralei independente” în locul moralei creștine. Astfel de încercări s'au făcut și la noi chiar și în școlile publice. Avem în schimb mai multe încercări de popularizare, între cari ca o ironie a sorții trebuie s'o amintim. „Etica” dlui Găvănescul profesor la Iași. (Curs profesat la universitatea din Iași în anul 1907—1908 1920—21)

Dl profesor Găvănescul cu toate că este unul dintre corifeii mișcării creștine în cadrele Ligii Apărării Naționale Creștine în Etica sa tipărită în anul 1922 dezvoltă principii direct opuse ori cărei religii, deci cu atât mai vrășmașe religiei și moralei ortodoxe creștine.

Vorbind despre *posibilitatea și necesitatea unei Etice, pozitive*, acuză în primul loc morală creștină ortodoxă: că nu îndestulește multe nevoi cari nici nu sunt cunoscute de Morala religioasă, deosebit de observația că între prescripțiunile moralei religioase sunt unele al căror rost este explicabil numai istoricește.

„Formele și condițiile vieții moderne au ridicat la suprafață cerințe necuprinse în cadrul îndrumărilor religioase. Sufletul modern nu găsește în morală creștină călăuzire suficientă pentru activitatea impusă de istoria dezvoltării sociale”.

La aceste — continuă profesorul Găvănescul — spiritul critic mai adaugă o considerațiune din care se deduce o micșorare a prestigiului autorității religioase din

cauza naturii mobilului pus la baza sancțiunii divine. „Considerația care cere amânarea dreptății dincolo de mormânt poate fi oare un mijloc așa de sigur, un mobil destul de puternic, pentru a hotărâ voința omului la acte menite de a'l lipsi de fericirea vremelnică, dar sigură, din lumea aceasta?!”....

„Și afară de aceea, dacă se nasc îndoieli asupra existenței unei vieții viitoare asupra existenței unei ființe supranaturale, care cârmuește lumea ca putere morală? Ce va ținea omul în calca binelui dacă-i lipsește chiar sprijinul credinței pierdute? Ce va împiedeca anarhia?”

„Omenirea nu poate rămâne fără cărmă morală; necesitatea stabilirii pe mari baze a normelor vieții bune și drepte se impune”.

Aceste sunt vederile dlui profesor Găvănescul, *ele sunt în realitate esența tuturor argumentelor raționaliste* prin cari se profesază îndreptățirea „moralei independente” față de morală religioasă.

S'a petrecut în lumea potrivnică religiilor descoperite un proces destul de interesant; *chiar aci factori, cari au putut suporta fără greață negarea și detronarea adevărilor teoretice dogmatice ale religiei, au inventat în locul moralei creștine care nu se poate separa de adevăurile dogmatice, un surogat de morală oareca e.*

Baza acestor surogate însă este greșită, morală independentă presupune că nu există Dumnezeu sau cel puțin că noi nu-l putem cunoaște. Neagă că omul ar avea un scop transcendent, neagă existența unei vieți viitoare. Presupune că omul s'a născut din

lumea animalelor. Stând pe baza acestor negațiuni e firesc că toate afirmațiile ei sunt greșite.

Mai presus de toate e slabă „Morală independentă“ dacă nu de-a dreptul neputincioasă, atunci când este vorba ca să declare de unde provine sila morală, care ne obligă să săvârșim fapte bune și să evităm faptele rele, chiar și împotriva înclinărilor noastre. Morala creștină stând pe baza adevărilor dogmatice declară: Că obligațiunea provine de acolo că creatorul a fixat scopul și modalitățile prin cari putem să ne realizăm scopul suprem. Orice abateri de la normele stabilite de Dumnezeu prin legile sale este o injurie adusă Creatorului, prin urmare suntem obligați ca între toate împrejurările să urmărim voia lui Dumnezeu absolută și necondiționată. Tot ceia ce spune morală creștină este motivată în ultima analiză chiar prin voința manifestată a lui Dumnezeu.

„Morală independentă“ este ceva arbitrar, lipsit de orice motiv bazat, chiar cea mai intelectuală bază a „moralei independente“, filozofia kantiană este foarte fragilă în acest punct de vedere. Kant care admite că voința noastră este silită să afirme obligațiunea, nu poate să dea nici un alt răspuns decât să afirme că obligațiunea este un imperativ categoric. Dar existența imperativelor categorice o declară Kant imediat ca mister pentru înținea și fi ea noastră omenească. Imperativul categoric a lui Kant „strömt aus nie entdeckten Quellen“ isvorește din isvor necunoscut. (Grundlegung zur Metaphysik, der Sitten pag. 32.)

Tot în acel loc declară Kant că mintea omenească poate să cunoască, că imperativul categoric este un lucru necuprins de mintea omenească. Deci întreaga moralitate după Kant în ultima analiză este bazată pe fatalitate. Fatalitatea de altfel este refugiul tuturor acelor care nu voesc să recunoască că mintea omenească e silită de Dumnezeu, de creatorul ei ca să recunoască, că legile obligă între toate împrejurările.

Și mai neputincioase sunt doctrinile cari voesc să declare obligațiunea ca un simplu rezultat al experienței omenești, câștigate în decurs de veacuri.

Nu poate morală independentă“ explica

de ce toți oamenii, ai tuturor timpurilor și pe întreaga suprafață a pământului, au în esență aceleași moravuri și aceleași noțiuni despre bunele moravuri. Faptul acesta nu ne poate explica decât dacă admitem natura omenească este alcătuită de Creatorul ei ca să cunoască legile fundamentale ale moralității.

„Morală independentă“ laică este de altă parte ceva ce nu poate călăuzi în mod hotărât voința noastră. Numai acea morală este eficace, care dă aceea valoare acțiunilor omenești care să întrecă orice bun, orice fericire vremelnică și prin urmare să fie în stare să determine voința în mod absolut. Valoarea absolută a acțiunilor morale bune este dependentă în mod intim de bunurile veșnice, pe cari ni le face cunoscute religia creștină, neîndoelnic. Indata ce în mod volnic valoarea acțiunilor noastre nu o mai măsurăm cu cumpăna bunurilor veșnice, ci cu a celor trecătoare motivele cari ne îndeamnă să facem ceva bine vor fi iluzorii. Dacă distrugem baza ceea ce face „morală independentă“, obligațiunea absolută nu mai are nici o lege față de noi. Chiar și atunci când admitem bunurile veșnice suntem fragili și puțin rezistenți față de ispitele seducătoare ale lumii acesteia.

Obligațiunea impusă de Dumnezeu, stăpânul sorții noastre, nu se poate înlocui nici prin imperativul categoric nici prin frica inspirată de sancțiunile omnești. Imperativul categoric este vorbărie goală, ceva misterios și nedeslușit.

Sancțiunile omenești impuse de stat ori de părinți nu ne îndrumă spre bine decât în cazul când admitem existența unei legii naturale căreia sunt supuși și statul și părinții. Existența acestei legi însă nu poate fi deslegată de existența lui Dumnezeu.

Sancțiunile interne sunt hotărâtoare în cazul când recunoaștem că ne-a obligat să le respectăm o ființă superioară și sunt absolut ineficace, când toată puterea obligațiunii rezide în voința noastră autonomă. Simțul de imitație nu este în stare să ne facă buni din punct de vedere moral atunci când pe baza „moralei independente“ binele moral nu este decât o icoană a fantaziei noastre. În cazul acesta nimeni nu simte remușcări de conștiință, melancolia

simte omul, dar nici odată remușcări de conștiințe, sau părerea de rău adevărată, care curăță și înalță.

Anarhia de care se teme dl profesor Găvănescul și pe care voește s'o previe prin morală laică este în bună parte chiar produsul moralei laice. Declarația făcută de anarhistul și atentatorul Emil Henry, pe care a citit-o înaintea Tribunalului din Paris este cea mai sinceră recunoaștere că „morală independentă“ este extrem de periculoasă și neputincioasă. Numitul anarhist înainte de a fi fost executat a declarat: „Nu recunosc decât o singură instanță judecătorească pe mine însumi (morală autonomă) Eu sunt anarhist, până nu eram anarhist eram obișnuit să cinstesc patria, țara, familia, autoritatea de stat și proprietatea.

Institutorii de azi uită că viața cu luptele ei și desamăgirile deschid ochii celor neștiutori și dispăre orice iluzie. Și mie mi s'a întâmplat la fel, mi s'a spus și s'a încercat să mă convingă că viața este ușoară și celor iscusiți și muncitori foarte darnică. Experința m'a învățat că cei nerușinați și lingușitori ocupă cele dintâi locuri la mese. Ni s'a spus că instituțiile sociale sunt întemeiate pe dreptate și egalitate și n'am văzut în jur de mine decât minciună și ticăloșie.

Am înțeles îndată că vorbele maestoase, pe cari am fost învățat să le cinstesc, cinstea, jertfirea de sine și datorință, nu sunt de cât mușamalele celor mai urâte fapte. Socialismul nu poate să îndrepte întru nimic ordinea societății pentru că păstrează principiul autorității care este un rest de credință într'o putere mai superioară. Eu am devenit materialist, ateist, *am înțeles că ipoteza lui Dumnezeu este înlăturată și totodată și ordinea morală întemeiată pe această ipoteză trebuie să dispară.* (V. Cathreiu: *Moralphilosophie* vol. I. pg. 418.)

Ordinea morală întemeiată pe ipoteza lui Dumnezeu este ceace înfrânază anarhismul. Și socialiștii cari predică o „morală independentă“ sunt conștienți, că cel mai mare vrăjmaș al lor este religia creștină. Toți cei ce de faimă morală creștină din neștiință ori răutate servesc cauzele socialismului și în ultima analiză

anarhia. Chiar faptul că socialismul atât de primejdios societății și statelor a putut să ajungă la lățirea și puterea lui actuală, pe dângă stările rele economice de cari suferă mai ales proletarii, nu are altă cauză mai importantă de cât faptul că religia și morală creștină au fost permanent defaimate și înlocuite cu principiile unei morale neputincioase, care nu este în stare să pună zăgaz pasiunilor nici să îndemne pe om la jertfire de sine permanentă fără de care nu poate să existe nici o morală serioasă.

Academia noastră Teologică are menirea ca să răspândească lumina adevărilor religiei ortodoxe creștine și va face aceasta arătând cu armele științii în toată plinitudinea învățăturile Mântuitorului nostru cari satisfac tuturor cerințelor vieții moderne. Cu această deviză își va continua Academia noastră activitatea sa.

Prof. Dr. Ion Pașca.

Impresii dela sfințirea unei biserici

În ziua de 31 Oct. în urma unei fericite întâmplări am avut ocazia să asist la un act solemn, care adânc va rămânea întipărit în sufletul credincioșilor din Dumbravă. Dupăce ani dearândul cu trudă și neînfrântă stăruință bătrânul păstor sufletec preotul Stănescu înconjurat numai de 340 suflete, a reușit să clădească un altar de închinare, în locul umilei bisericuțe de lemn gârbovită de asprimea celor 500 de ani trecuți peste trupul înegrit, așteptă ziua în care osanalele de mulțumită și preamărire aduse atotputernicului să răsună în spațioasele bolți ale noului lăcaș. Cu îndârjirea omului oțelit în lupta vieții face pregătirile pentru sfințire punând în picioare întreg jurul. Voia ca aceeaș bucurie ce-i umple sufletul, să se reverse ca un fluviu asupra tuturor. Voia mai mult ca printr'o primire demnă, să mulțumească după slabele-i puteri Prea Sf. Sale Ep. Nicolae pentru largul concurs dat la înfăptuirea unui gând nutrit de 15 ani de zile. Chemarea lui n-a fost zadarnică. În ziua amintită zece preoți îmbrăcați în o-dăjdii în frunte cu protopopul tractului

Huedin și o mare mulțime de popor așteaptă pe P. S. Sa la intrarea în biserică. Călărașii trimiși să întâmpine pe marele prelat și iubitul păstor sufletesc vestesc sosirea Prea S. Sf. Sale ep. mil. dr. Stroia încredințat al P. S. Sale Ep. Nicolae, să officieze sfințirea bisericii. La sosire părintele protopop bineventează pe Prea Sf. Sa. cu cuvintele:

„Trecutul vijelios abătut asupra acestei comune, a ținut încătușat în cea mai neagră mizerie, cele câteva sute de credincioși ort. rom. 500 de ani în fiecare Duminică și sărbătoare, cu mic, cu mare au alergat credincioșii la bisericuța de lemn pentru a-și vărsa amarul vieții în rugi fierbinți, implorând zile mai bune pentru copii lor.

Prin voința divină atâtea lacrimi vărsate au adus bucuria desrobirii. Prin înfăptuirea României mari a ajuns și poporul nostru la posibilitatea de a se ridica. Dovadă aci o mână de eredincioși încurajați cu fapta și vorba din partea P. Sf. Sale Ep. Nicolae au ridicat această măreață biserică, care străjuește întreaga comună. Am așteptat cu bucurie ceasul când P. Sf. Sa. să vină și să dedice acest lăcaș scopului pentru care a fost ridicat.

Ne bucurăm că vă vedem pe P. Sf. Voastră în mijlocul nostru și ne alipim cu aceeași dragoste, cu care întotdeauna ați știut să vă sacrificați pentru biserică.

Rugăm pe bunul D-zeu să vă dăruiască multe zile, încă pentru a călăuzi cu înțelepciune turma încredințată“.

La cuvintele de întâmpinare Prea Sf. Sa răspunde:

„Am primit invitarea P. Sf. Sale Ep. Nicolae de a sfinți această biserică cu bucurie, dar de altă parte și tristeță.

M-am bucurat grăbindu-mă să aduc acest serviciu, fiindcă atât devotamentul și iubirea de care se bucură în fața poporului îmi impune a-l scuti de oboseli prea mari cari l-ar putea indispuce.

Pe de altă parte m-am întristat, că nu se poate bucura P. S. Sa, pogorându-se în mijlocul poporului său, de roadele unei activități neîntrerupte.

Dragostea cu care mă primiți îmi produce nespūsă bucurie.

Implor binecuvântarea tatălui ceresc asupra voastră și asupra familiilor voastre“.

Inconjurați de preoți și urmat de popor P. S. Sa intră în curtea bisericii binecuvântând mulțimea îmbrăcată în haine de sărbătoare. Imediat la intrare spre mirarea multora este întâmpinat P. Sf. Sa. de păstorul comunității reformate cu următoarele:

Vă aduc salutul comunității reformate din comună. Și fac acest lucru cu plăcere, fiindcă ați venit să sfințiți munca depusă cu atâtea stăruință de frații noștri români ortodeși. Vrednicia lor a contribuit ca prin această nouă biserică care are adânci temelii în suflete, să se înlesnească drumul spre împărăția iubirii și a frăției propagate de Isus. În lumina principiilor, lui deosebirile de naționalitate dispar. Cu cât îl vom înțelege mai bine cu atât vom fi mai aproape de El și mai apropiați unii de alții.

Noi ceilalți frați creștini dorim din suflet, ca D-zeu care vă călăuzește pașii să sfințiți munca depusă spre mărirea lui, să vă dea zile îndelungate, spre binele bisericii lui Hristos.

Prea Sf. Sa. răspunde: Primesc cu deosebită mulțumire expresiunea sentimentelor de dragoste ce-mi arătați.

Principiul iubirii fratești propagat de Mântuitorul, care va îndemnat, ca cu inima deschisă să luați parte la bucuria conlocuitorilor vostri, este singurul, care poate nimici barele cari ne despart. A-l trăi și propaga însemnează a contribui atât la înfăptuirea unității sufletești a fiilor unei țări, cât și la înfăptuirea împărăției lui D-zeu.

Noi deschidem larg porțile inimilor noastre să ne înfrățim de cei ce cu iubire se apropie de noi.

Rog pe D-zeu, ca iubirea creștină să vă inspire duhul fraternității față de conlocuitorii vostri români ortodoxi.

Câteva cuvinte adânc simțite și emoționante prin feliul simplu de exprimare sunt rostite și de episcopul bis. la cari Prea Sf. Sa răspunde laudând vrednicia comunei ce o reprezintă.

Se începe serviciul religios, oficiat de P. S. S. episcopul dr. Ion Stroia asistat de 12 preoți și 2 diaconi. Răspunsurile sunt date de corul stud. dela Acad. Teol. din Cluj sub conducerea prof. dr. V. Petrașcu. Biserica mult prea încăpătoare pentru numărul credincioșilor din parohie era arhiplină de credincioși și de reprezentanți

altor confesiuni, în frunte cu protoiereul unit din Jilău dr. Victor Pop, care la rândul său împreună cu D-I prim-pretor dr. N. Șerban cu călduroase cuvinte au întâmpinat pe Prea Sf. Sa Ep. în fața porții de triumf ridicată în Jilău spre acest scop.

La sfârșitul liturghiei P. S. S. rostește o impresionantă cuvântare în care provocându-se la regele Solomon, care și-a jertfit o mare parte din averile sale pentru a da expresiune sentimentelor sale de venerație la adresa lui D-zeu, clădind o biserică, care să vorbească veacurilor următoare despre strălucirea secolului său, face paralelă între emoția ce stăpâna poporul iudeu la sfințirea sanctuarului, și emoționantele și memorabilele momente prin care trece poporul credincios al comunei Dumbrava. Forța adânc simțitei credințe în D-zeu, a fost cea, care a dus la bun sfârșit planul conceput, de David. Aceaș credință a fost izvorul jertfelor materiale făcute și de credincioșii acestei parohii, întru realizarea planului fixat de Sf. Sa preotul Stănescu.

Credința în D-zeu și nădejdea în ajutorul său este și trebuie să fie singurul razem în toate întreprinderile noastre. Iar dacă opera actuală rezultată din credință poate fi considerată de finită, spiritul credinței, trebuie să dăinuiască încă, să dea viață lăcașului sfânt. Precum biserica își înalță turnul spre sferele mai înalte, astfel zi de zi ochii voștri să se îndrepte din acest lăcaș spre cel atot puternic.

Toată munca depusă e zadarnică, dacă urechile voastre nu vor auzi glasul clopotelor. Suflete cere Mântuitorul. Sufletele voastre neîntrerupt să se alimenteze din hrana neseacă a învățăturilor Lui.

Biserica aceasta este lăcașul D-lui. Unde veți putea fi mai aproape de sufletul de El, decât aici? Lepădând ori ce grije lumească, apropiați-vă cât mai des de altarul D-lui. Viața voastră va fi atunci demnă de creatorul ei.

Iar ceeace deplin conștienți ca oameni maturi faceți pentru înălțarea sufletelor aplicați și în noua generație de al carei viitor sunteți responsabili. Indemnați și dirijați pașii copiilor voștri spre sfințenie. Dați-le cea mai mare comoară a vieții. „Lăsați copii să vină la mine“, a zis Isus. Da ei

prin curățenia sufletească îl vor putea mai bine înțelege. Ei prin viața lor, mai lesne vor evidenția valoarea învățăturilor Lui.

În numele arhiereului vostru vă mulțumesc pentru dragostea arătată față de biserica strămoșască, cerul să binecuvinteze munca noastră.

Iar dumitale sf. Părinte Stănescu îți aduc acest dar, care să fie un semn de dragoste și răsplătă din partea iubitului nostru părinte P. Sf. Sa ep. Nicolae, care apreciază în drăjuns străduințele depuse. Distincția meritată ce o primești să fie un indemn, pentru continuarea cât mai intenzivă a activității, puse în serviciul D-lui. (Cu acestea Prea Sf. Sa îi înmânează actul distincției cu brâu roșu).

Cu lacrimi în ochi bătrânul preot mulțumește Prea Sf. Sale pentru procurarea celei mai fericite clipe a vieții sale.

Mulțumesc totodată credincioșilor și donatorilor, cari prin contribuția lor neprecuțită, iau făcut atâta bucurie la sfințitul vieții.

P. S. S. mirue apoi pe toți credincioși.

La 2 h p. m. serviciul religios se termină. Ferice de părințele ale cărui străduințe sunt răsplătite cu cinste din partea copiilor. Ferice de Arhiereul, care poate îndruma la o viață plină de credință pe păstorii săi, și care poate culege cât mai desori astfel de roade ale credinței. M.

Statutele

Organizației tractuale pentru combaterea alcoolului în protopopiat

Art. 1. În reședința protoieriei „Lăpuș“ se înființează o reuniune cu numele „Oastea trezviei“, cu unicul scop de a combate aprig, prin mijloace, chiar și drastice, consumarea alcoolului.

Art. 2. Membrii acestei organizații sunt:
a) din oficiu toți preoții, parohii, adm. parohiali, clericii, învățătorii, cantorii, crâsnicii și epitropii I. din acest tract.

b) membrii activi ai acestei organizații pot fi și alți intelectuali și țărani credincioși de pe teritoriul acestui tract, cari se vor angaja în această luptă.

Art. 3. Datorințele membrilor de drept:

a) Să nu consume alcool la serviciile

religioase, nici să îngăduie altora aceasta.

b) Să nu conzume nici cu alte ocazii alcool până la beție.

c) Fiecare membru este un factor de control a reuniunii de temperanță organizată în fiecare parohie.

d) Să facă propagandă cu cuvântul și fapta la toate ocaziunile în contra alcoolului,

Art. 4. Mijloacele morale pentru ajungerea acestui scop sunt:

a) Împlinirea cu acuratețe a obligamentelor din art. 3.

b) Ținerea de conferențe în Dumineci și sărbători și la toate ocaziunile potrivite.

c) Desfacerea de broșuri și ziare cu conținut moral.

d) Organizarea credincioșilor în uniuni de temperanțe.

Art. 5. Societatea se conduce de un comitet dela centru, compus din un președinte și 4 membrii aleși dintre membrii de drept ori activi.

Art. 6. Drepturile comitetului sunt:

a) Supraveghează activitatea membrilor de drept. b) Ordonează anchetă contra celor denunțați. c) Admoniază pe cei renitenți. d) Trage în cercetare disciplinară pe refractari. e) Dictează amenzi. f) Pedepsește cu suspendarea din oficiu pe timp de 30 zile pe preoți, cantori, crâsnici și epitropi și face propuneri Ven. Consiliu pentru suspendarea preoților și a celorlalți slujitori ai bisericii dela oficiu și beneficiu pe timp mai îndelungat ca 30 zile.

Art. 7. Comitetul ca să-și poată ajunge mai cu ușurință scopul va cere concursul autorităților administrative și își va angaja agenți secreți în fiecare parohie pentru a primi informații sincere.

Art. 8. Organul executiv este oficiul protopresbiteral.

Aceste statute votate în principiu de conferența preoțească tractuală după aprobarea Ven. Consiliu intră în vigoare cu 1 Ianuarie 1926.

Lăpuș, la 20 Decembrie 1925.

Zaharie Man,
prezident.

Nicolae Cristea,
secretar.

N. Gherman,
membru.

Ș T I R I

Nr. 6229. — Ziua de 1 Decembrie.

Apropiindu-se din nou ziua cea mare de 1 Decembrie, în care zi în anul 1918 neamul românesc din Ardeal, Banat și Țara Ungurească, în mărșăla sa adunare dela Alba-Iulia, a proclamat unirea sa cu patria-mamă într'un singur stat național, — dispunem și de astădată, ca în toate bisericile de pe teritoriul eparhiei noastre să se țină în această zi mărșăla serviciu divin, aducând mulțumită Preabunului Dumnezeu pentru binele de care ne-a învrednicit, și ținând poporului și o predică potrivită momentului istoric pentru înălțarea lui sufletească și întărirea sentimentului național.

Sfințire. Duminică în 24 Octombrie s'a făcut sfințirea capelei noastre și a școlii din Murgești. Actul sfințirii l-a săvârșit P. On. domn protopop Ștefan Russu din Târgu-Murăș ca delegat al P. S. Sale episcopului nostru, asistat de 11 preoți din tract. La sfârșitul serviciului divin a ținut o frumoasă predică poporului adunat. Răspunsurile liturgice au fost date de corul școlii normale din Târgul-Murăș. La serbare a luat parte popor mult din localitate și din jur precum și un număr considerabil de intelectuali din Târgul-Murăș. În legătură cu această festivitate s'a ținut și conferința de toamnă a preoților din acest tract. Cu acest prilej s'a trimis P. S. Sale episcopului nostru următoarea telegramă:

„Conferința pastorală a preoților din protopopiatul ortodox al Mureșului și reprezentanții autorităților de stat și ai intelectualilor români din Târgul-Murăș, întruniți în ziua de 24 Octombrie 1926 în comuna Murgești (județul Murăș), cu prilejul sfințirii capelei ortodoxe și a școlii românești, Vă transmit omagiile lor de iubire și devotament, cu urarea, ca Dumnezeu să Vă țină la mulți ani spre a putea patrona și binecuvânta încă multe opere culturale și naționale de importanță și valoarele celor inaugurate astăzi, în una din comunele cele mai înstrăinate ale Săcuimei“.

Convocare. În conformitate cu §-ul 10 din Statutele asociației „Andrei Șaguna“ a clerului Mitropoliei ortodoxe române din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș s'a convocat al VII-lea congres ordinar al preo-

timii ortodoxe din Mitropolia Ardealului pe zilele de 10 și 11 Noembrie a. c. la Timișoara, cu următorul program: Ziua I. La 9.30 slujba sf. Liturgii în biserica ortodoxă din Fabrică, cu predică și chemarea Duhului sfânt. 2. La ora 11 deschiderea Congresului prin președintele Asociației, Prot. Dr. Gh. Cjuhandu. La 4 d. m. conferința dlui Dr. Șt. Cioroianu despre „Rostul societății Sf. Gheorghe” a tinerimii ort. rom. Conferința va fi încadrată în coruri religioase și naționale. La ora 6 conferința părintelui prof. Dr. Gr. Cristescu dela Acad. teol. Sibiu: despre „Îndrumarea tinerimii noastre”. — Ziua II. La ora 9: Discuție asupra problemei: organizarea tinerimii. 2. Raportul Comitetului central. 3. Raportul casierului. 4. Complectarea comitetului central. 5. Propuneri. — Delegații despărțămintelor și toți cei ce doresc să participe la congres, se vor anunța la biroul central al Asociației (Sibiu).

Biblioteca Universității din Cluj. Presa din Cluj a descoperit în zilele trecute că la biblioteca Universității este un funcționar ungar cu numele Gyalui Farkas, care nici aci nu se împacă cu stăpânirea românească dela care își primește plata. Este unul dintre aceia, cari și-au manifestat atitudinile față de statul român, reclamând ca atâția pe cari, orice cetățean devotat i-a condamnat — autoritatea românească, la Liga Națiunilor. Impotriva sa s'au ridicat o mulțime de învinuiri. În registrele bibliotecii muzeului ardelen, până mai ieri se redacta numai în limba maghiară, iar în localul bibliotecii sunt funcționari cari vorbesc numai ungurește. Dela o vreme, ca nu cumva funcționari de sub îndrumările dlui Farkas să fie siliți a înregistra în românește, în limba oficială a Statului român, la muzeul ardelen nu se mai depune nici o siliță de sporirea cărților. Orice toleranță își are justificarea numai până la un anumit punct.

Monument. Comitetul din Cluj al Uniunii voluntarilor din Ardeal și Banat despre care se știe ce rol a avut în războiul mondial, nu numai pe frontul românesc, dar și în cadrele armatelor ruse, franceze și italiene, luptând împotriva puterilor centrale, — a luat inițiativa să ridice un monument pentru membrii uniunii, morți pe câmpiile de luptă.

Serbătorirea profesorului Dumitru Comșa în Sibiu. Asociația profesorilor secundari secția Sibiu dimpreună cu Desp. Sibiu al Societății culturale „Astra”, Academia teologică andreiană și Școala normală Andrei Șaguna au serbat pe vrednicul profesor Dumitru Comșa, d'n prilejul împlinirii vârstei de 80 ani și a alegerii sale ca

membru onorar al Academiei române, în ziua de Sf. Dumitru, 26 Oct. c., Serbarea a avut următorul program: Academia teologică și Școala normală, la care profesorul Comșa a funcționat peste 35 ani, au ținut *ședință publică* la care vorbirea festivă despre activitatea didactică, politică și culturală a serbătoritului a roșit-o arhimandritul Dr. Vasile Stan, directorul școlii normale, iar corurile reunite ale ambelor școli au cântat sub conducerea profesorului Timotei Popovici mai multe cântece pentru cor mixt. Ședința a avut loc în sala mare a prefecturii județului la orele 6 seara. La orele 8 seara a fost banchet dat în onoarea serbătoritului de către Asociația profesorilor și soc. „Astra”. Tot din acest prilej corpul didactic al școlii normale Andrei Șaguna a pus bază fondului „Profesorul Dumitru Comșa” cu destinație culturală ce va fi determinată mai deaproape de către cel serbătorit. Prietenii, stimătorii și mai ales număroșii foști elevi ai profesorului D. Comșa sunt invitați a-și trimite contribuția de recunoștință pentru fondul merit să perpetueze numele serbătoritului. — Trimitem și noi felicitări vrednicului profesor octogenar.

Cărțile funduare. Ministerul agriculturii și domeniilor, față cu necesitatea de a se da o stabilitate proprietății rurale și de a se înlesni transmiterea, a decis înființarea cărților funduare și în provinciile României, în cari această instituție nu există. În scopul acesta s'a numit o comisiune specială cu însărcinarea de a întocmi un anteproiect de lege pentru înființarea cărților funduare.

A apărut

CALENDARUL „CLUJUL ROMANESC”

edat de Consiliul eparhial al Clujului pe anul

∞ 1927 ∞

Cuprinde un material bogat pentru preoți, învățători, intelectuali și poporul nostru dela sate

Prețul 20 Lei

Preoții noștri sunt poftiți a desface acest calendar între credincioșii lor ca și în anii trecuți.

Nr. 8—1926.

3—3

CONCURS

Pentru ocuparea *postului de capelan pe lângă oficiul parohial și protopopesic din Dej*, care post este recunoscut prin rezo-

luția domnului ministru al cultelor No. 37.352 din 31 Iulie 1925, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile, socotit de la prima lui apariție în foaia oficială „Renașterea“ a eparhiei Clujului.

Beneficiile împreună cu acest post sunt:

1. Retribuția legală dela stat.

2. Locuință, constatatoare din 2 camere, cu lină și pivniță, cu grădină de 1 jugăr, — jumătate din venitele preoțești din parohia centrală Dej și jumătate din diurnele protopopești pentru serviciile, ce din caz în caz i le va încredința protopopul spre îndeplinire în tract și în parohie.

3. Pentru aceste beneficii capelanul va fi dator, să provadă permanent agendele scripturistice în cancelaria oficiului parohial și protopopesc, să îndeplinească serviciile preoțești în parohia din Dej și să propună religia la școlile primare din loc.

4. Doritorii, de a ocupa acest post, trebuie să aibă cvalificația prescrișă pentru parohii de clasa primă, să se prezinte protopopului pentru a-i cunoaște și a celebra la biserică, și să-și înainteze în termenul deschis cererile de concurs, instruite conform normelor în vigoare, la subsemnatul oficiu protopopesc.

Capelanul numit va putea ocupa locuința la 1 Maiu 1927, când se va elibera.

Dej, la 14 Octomvrie 1926.

Oficiul protopopesc al tractului ortodox român Dej.

Teodor Hermann
protopop.

Nr. 459—1926. prot.

3—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de paroh în *Herepea cu filia Ozd* din protopopiatul Luduș se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Venitele parohiei sunt:

1. Salar de Stat.

2. Casă parohială, sup aedificii economice și grădină.

3. 30 jugăre sesiune parohială în parohia matre și 10 jugere în filia Ozd, complete prîn reforma agrară.

4. O zi de lucru și o ferdelă de cucu-

ruz sfărâmat dela fiecare familie din cari $\frac{1}{3}$ sunt ale cantorului.

5. Stola îndatinată.

Concurenții își vor înainta cererile însoțite de documente oficiului nostru și cu prealabila încunoștințare se vor putea prezenta în parohie în vre-o Duminică ori sârbătoare pentru a celebra și predica, respective a cânta și a face cunoștință cu poporul.

Luduș, la 14 Octomvrie 1926.

Oficiul protopopesc ortodox român în înțelegere cu consiliul parohial din Herepea.

Romul Popa
protopop.

Preoții!

Învățători!

Comandați la

Librăria ANCA, Cluj:

„Cărarea Fericirii“

carte de rugăciuni de preotul *G. Mânzat*; conține 363 pagini cu 26 capitole mari și diferite rugăciuni la orice ocaziune, fiind aprobată de P. S. Sa dl episcop de Gherla Dr. Iuliu Hossu, sub Nr. 581/925.

Legată în carton tare pentru școlari 85 Lei
 „ „ pânză fină cu cruce aurită 140 „
 „ „ piele lux, pe hârtie velină 280 „
 „ „ pentru „dame“ 350 „

„Predici la Morți“ 55— Lei

„Predici pt. Postul Mare“

45— Lei.

Teatre poporale 15—30
școlare 15—30

Monoloage și dialoge

10—15 Lei.

Album de modele românești

(250 motive) 85 Lei.

Cel mai mare depozit de

CLOPOTE

dela 25—160 kgr. Ornate bisericesti, Odăjdii, Prapori etc.

Cereți prețurent detailat. 6 20